

op BEZOEK BIJ een kunstschilder

SIERK SCHRÖDER
EN ZIJN WERK

Wie met een kunstenaar en zijn werk wensch kennis te maken, moet trachten door te dringen tot de plek, waar zijn kunstvoortbrengselen ontstaan. Of dat nu een studeerkamer, een laboratorium, een werkplaats of een atelier is, doet niet ter zake, als men maar dáár komt, waar de sfeer meewerkt om den artist aan 't praten te krijgen en hij hetgeen zijn geest, zijn hart, zijn hand wrocht, bij de hand heeft om den bezoeker er van mee te laten genieten.

Het atelier van een schilder! Daar kan een bijzondere bekoring van uitgaan, meestal niet van overgroote ordelijkheid en netheid, maar wel van een zekere vertrouwelijkheid. Daar heerscht veelal een warmte, die weldadig aandoet, al moge het vertrek kil zijn en veel glas aan de Noordzijde den wind gelegenheid bieden om hier en daar binnen te blazen.

Lang niet iedere kunstschilder beschikt over een artistieke woning met een eigen cachet, maar zijn begeerte zal er meestentijds wél naar uitgaan, er naar te streven het uit-

wendige en het inwendige van het huis in harmonie te doen zijn met het plekje, waar hij werkt en zijn kunst tot uiting wordt gebracht.

Sierk Schröder heeft dat ideaal kunnen bereiken. Een smaakvolle woning, en daarin de ruimte, waar de kunstenaar dag aan dag zijn mooiste uren doorbrengt. Dáár ontving de schilder ons, begon hij te vertellen van zijn werk en liet hij ons iets van zijn arbeid zien.

Het lijkt mij, zoo begon ik ons gesprek, of u zich voornamelijk op het portret toelegt.

Dat is ook zoo. Het portret heeft mij altijd het meest geïnteresseerd, en het schilderen van een goed portret is dan ook het doel, dat ik mij stel. Wat verstaat u onder een goed portret?

*Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen...

Dat is niet zoo gemakkelijk te zeggen. Een goed portret moet in de eerste plaats zijn: een goed schilderij. Dat is de hoofdzaak, maar daarbij moet een portret „gelijkend” zijn, zoowel naar het innerlijke als naar het uiterlijk. Eigenlijk hoef je deze twee dingen niet te scheiden. De wijze waarop de neus vooruitspringt, hoe de wenkbrauwbogen opgetrokken worden, hoe de werving van het voorhoofd wegvloeit onder den aanzet van het haar, het zijn alle aanduidingen van diepere wezenstrekken; van wat die mensch wil of kan of wat er van hem geworden is.

Dit altijd wisselend spel der gelaatsvormen te doorschouwen en zuiver te karakteriseeren is onze taak en dat is zoo fascinerend en schoon, dat het waard is, zijn leven eraan te wijden.

Toch is dat slechts één zijde van ons werk; het andere is minstens even boeiend. Dat is de vraag, hoe kan ik met de taaië, doode verf, die mij ter beschikking staat, ten slotte 't beeld van een levend mensch te voorschijn roepen. Dat is het technische gedeelte van ons vak en het is daarin, dat de moeilijkheden slechts overwonnen kunnen worden door dóén. Niet door

De doode mol

derden we de gave van den kunstenaar om het doode beest zoo teer en fijn weer te geven. De zachtheid van de huid laat het koude papier je als 't ware zien en voelen.

Vanzelfsprekend kwam daardoor voor onze aandacht het mooie ontwerp voor den Geill. Chr. Scheurkalender van 1941, waar Sierk Schröder uitging van de gedachte: „Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen...” en we verheugen ons, dat vele menschen in de gelegenheid zullen worden gesteld om een mooie reproductie van dit werk in hun kamer op te hangen.

Sierk Schröder ontwikkelt zijn talent steeds meer op het gebied van het portret-schilderen, maar hij vergeet daarbij Gods wondere schepping in de natuur niet.

Die ontplooidde zich in haar volle kracht, beschenen door de heerlijke warme zomerzon, toen we atelier en huis van den schilder verlieten om voldaan, en innerlijk rijker, door de Wassenaarsche lanen terug te keeren in de Residentie.

J. H. v. R.

praten over kunst of door theoretische beschouwingen; in dat opzicht moeten wij er trotsch op zijn, niet méér te zijn dan een handwerkman. Olieverf is een materiaal, dat naar mijn meening snel verwerkt moet worden, liefst zóó, dat bepaalde partijen ook achter elkaar afgeschilderd kunnen worden. Deze wijze van werken vereischt een volkomen vertrouwd zijn met het materiaal, het volledig beheerschen ervan, zoodat men met snelle, zekere hand het in den geest reeds geziene beeld kan uitvoeren. Het vereischt ook een zorgvuldige voorbereiding, voor men tot het eigenlijke werk overgaat.

Als ik iemand wil schilderen, moet ik de gelegenheid hebben, het model een aantal malen rustig te bezien. Trekken, uitdrukkingen, vormen moet ik in alle onderdeelen rustig op me laten inwerken. Ik moet het geheele wezen in me opnemen. Is dat voorbereidende werk met ernst geschied en op papier in zwart-wit uitgewerkt en vastgelegd, dan moet mijn hand in staat zijn palet, penseel en verf zóó te gebruiken, dat ik snel en vaardig het beeld vastleg op het doek.”

Maar behalve portret-schilderen illustreert u toch veel?

Ja, heel veel zelfs.

En hoe staat u daartegenover?

Illustreeren kan, als men maar blijft studeeren, naar de natuur den schilder helpen zijn vormkennis te verrijken en uit te breiden. Het kan bevruchtend werken op het inzicht in compositie en vlakverdeling, maar het kan ook remmend werken, als een vervlakking in de vormgeving aanleiding geeft tot het toepassen van eens gevonden formules.

Daarom mogen we niet het contact verliezen met de natuur. We moeten altijd het groote verband blijven zien tusschen uiterlijken vorm en innerlijke geaardheid der dingen.

Zooals het menschelijk gelaat voor den aandachtigen beschouwer véél, zoo niet alles openbaart van zijn innerlijk, zoo verraadt ook de vorm

van dier en plant hun leven, hun zeer eigen aard.

Even verliet de heer Schröder zijn atelier en kwam na een minuut terug met een dooden mol. Meteen toonde hij zijn schetsboek, waar het prachtige dier met zijn zachte, fluweelachtige huid, zijn oogen als speldeknoopen, in fijne trekken was geschetst.

„Vanmorgen even gedaan, toen ik het diertje vond. Bekijkt u het eens goed; is het geen wonder van mootheid!”

Ja, dat was het en opnieuw bewon-

